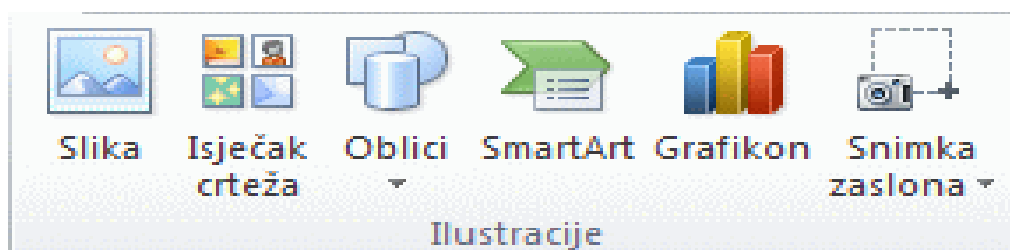

VJEŽBA 23:

Grafikon

Grafikoni su u potpunosti integrirani s drugim programima sustava Izdanje 2007 Office, kao što su Office PowerPoint 2007 i Office Word 2007.

Oba programa sadrže iste alate grafikona koji su dostupni i u programu Excel. Instalirate li Excel, možete stvarati Excel grafikone u programima PowerPoint i Word pritiskom na gumb **Grafikon** na Traci (kartica **Umetni**, grupa **Ilustracije**), i zatim koristiti alate grafikona za mijenjanje ili oblikovanje grafikona.

Grafikoni koje stvorite će biti uloženi u Office PowerPoint 2007 i Office Word 2007, a podaci iz grafikona spremjeni u radni list programa Excel koji je uključen u PowerPoint ili Word datoteku.

Napomena Radite li u Načinu kompatibilnosti u programu Word, grafikon možete umetnuti korištenjem programa Microsoft Graph umjesto programa Excel. U programu PowerPoint uvijek možete koristiti Excel za stvaranje grafikona.

Možete i kopirati grafikon iz programa Excel u PowerPoint 2007 i Word 2007. Kad kopirate grafikon, on može biti uloženi kao statičan podatak ili povezan s radnom knjigom. Za grafikon koji je povezan s radnom knjigom kojoj imate pristup možete postaviti automatsko provjeravanje promjena u povezanoj radnoj knjizi prilikom svakog otvaranja grafikona.

Mijenjanje grafikona

Nakon stvaranja grafikona, možete ga mijenjati. Na primjer, možete promijeniti način prikaza osi, možete dodati naslov grafikona, premjestiti ili sakriti legendu ili prikazati dodatne elemente grafikona.

Kako biste promijenili grafikon, možete učiniti sljedeće:

- **Promjena prikaza osi grafikona** Možete odrediti skalu osi i prilagoditi interval između prikazanih vrijednosti ili kategorija. Za olakšano čitanje grafikona možete dodati i crtične oznake na osi i odrediti interval u kojem će se pojavljivati.
- **Dodavanje grafikonu naslova i natpisa podataka** Za pojašnjavanje informacija koje se pojavljuju na grafikonu možete dodati naslov grafikona, naslove osi i natpise podataka.

- **Dodavanje legende ili tablice podataka** Možete prikazati ili sakriti legendu ili promijeniti njeno mjesto. U nekim grafikonima se može prikazati i tablica podataka u kojoj su prikazani ključevi legende i vrijednosti koje su prikazane u grafikonu.
- **Promjena posebnih mogućnosti za svaku vrstu grafikona** Posebne crte (kao crte visoko-nisko i crta trenda), trake (kao trake gore-dolje i trake pogrešaka), oznake podataka i ostale mogućnosti koje su dostupne za različite vrste grafikona.

Korištenje unaprijed definiranih stilova i izgleda grafikona za profesionalni dojam

- Umjesto ručnog dodavanja ili mijenjanja elemenata grafikona, možete brzo primijeniti unaprijed definirani izgled i stil grafikona. Excel donosi raznovrsne korisne izgleda i stilove između kojih možete birati, ali prema potrebi možete i dodatno prilagoditi izgled ili stil ručnim primjenama izgleda i oblika pojedinačnih elemenata grafikona, kao što su područje grafikona, područje crtanja, nizovi podataka ili legenda grafikona.
- Primijenite li unaprijed definirani stil grafikona, određeni skup elemenata grafikona (kao što su naslovi, legenda, tablica podataka ili natpisi podataka) se na grafikonu prikazuje u specifičnom rasporedu. Možete birati između različitih izgleda koji su na raspolaganju za svaku vrstu grafikona.
- Primijenite li unaprijed definirani stil grafikona, grafikon se oblikuje temeljem teme dokumenta koju ste primijenili, kako bi teme boja (skup boja), teme fontova (skup naslova i fontovi teksta) i teme efekata (skup crta i efekti ispune) na grafikonu odgovarali korporativnim ili vašim vlastitima.

Dodavanje grafikonu dopadljivog oblikovanja

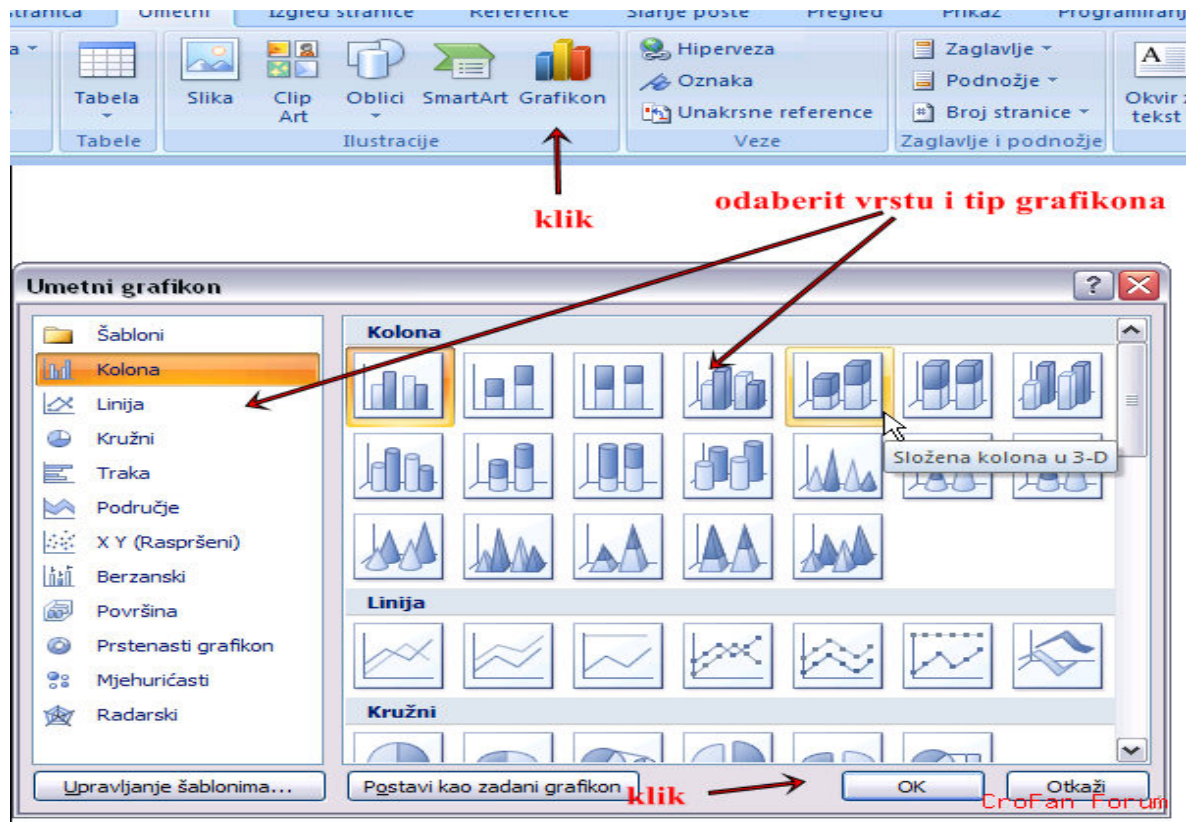
Uz primjenu unaprijed definiranih stila grafikona, možete jednostavno primijeniti oblikovanje pojedinačnih elemenata grafikona kao što su oznake podataka, površina grafikona, područje crtanja i brojevi i tekst u naslovima i natpisima, kako biste grafikonu dali prilagođen, dopadljiv izgled. Možete primijeniti određene stilove oblika i WordArt stilove, a možete i ručno oblikovati oblike i tekst elemenata grafikona.

Kako biste dodali oblikovanje, možete učiniti sljedeće:

- **Elementi ispune grafikona** Možete koristiti boje, teksture, slike i stupnjevite ispune za privlačenje pažnje na određene elemente grafikona.
- **Promjena strukture elemenata grafikona** Možete koristiti boje, stilove crte i debljinu crte za naglašavanje elemenata grafikona.
- **Dodavanje posebnih efekata elementima grafikona** Na oblike elemenata grafikona možete primijeniti posebne efekte, poput sjenčanja, odsjaja, sjaja, mutnih rubova, slikovnog okvira i 3D zakretanja, što će grafikonu dati dovršeni izgled.
- **Oblikovanje teksta i brojeva** Tekst i brojeve u naslovima, natpisima i tekstualnim okvirima u grafikonu možete oblikovati na isti način kao i tekst i brojeve u radnom listu. Za isticanje teksta i brojeva možete čak primijeniti WordArt stilove.
-

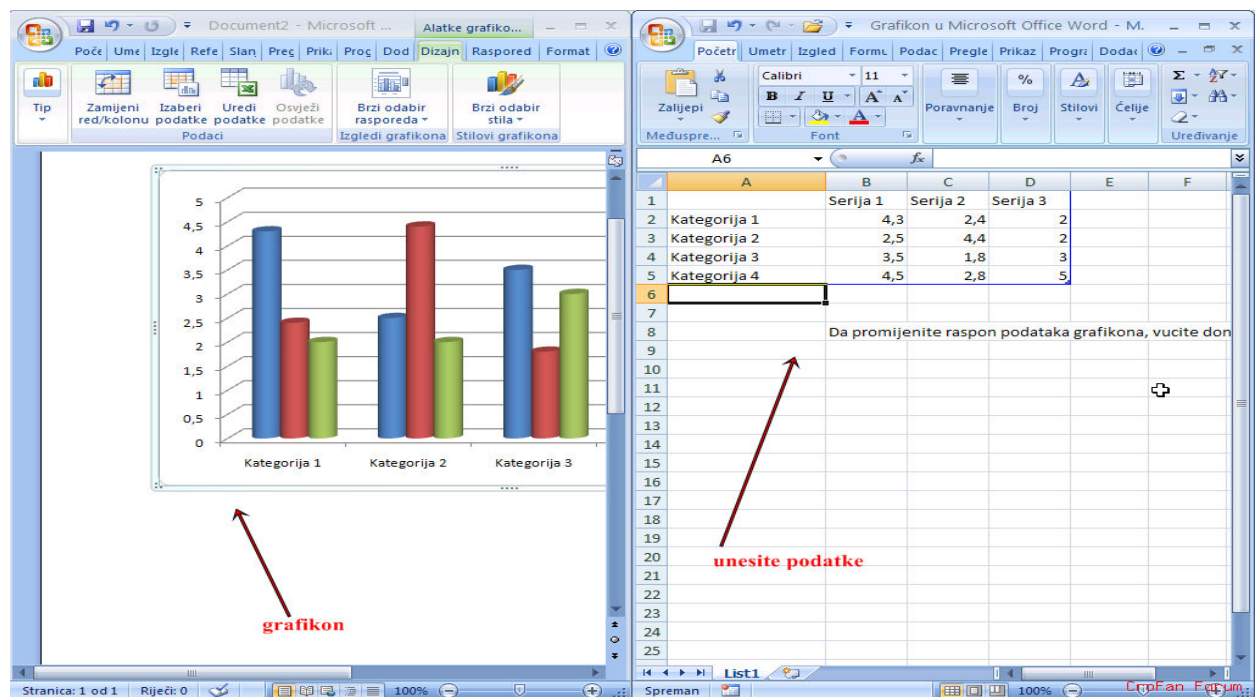
Umetanje grafikona

1. ostavite točku unosa na željeno mjesto
2. klik na gumb **Grafikon** i otvara se dijaloški okvir

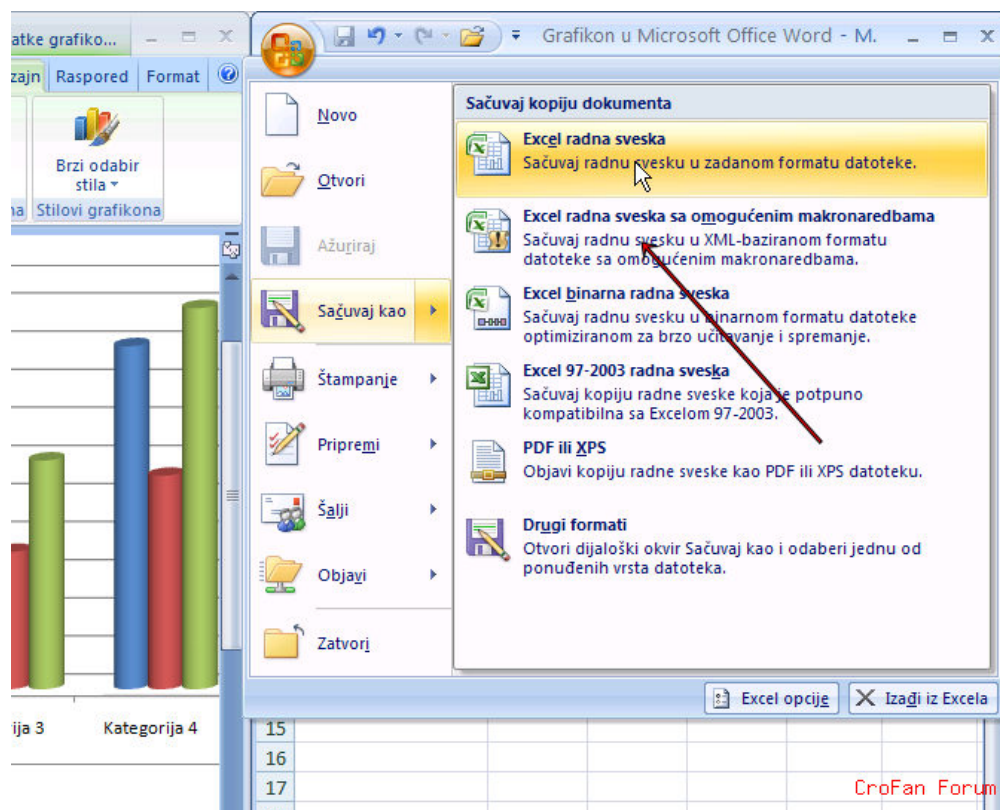

gdje ćete klikom miša odabrati vrstu grafikona i kliknuti na gumb **U redu** ili **OK**.

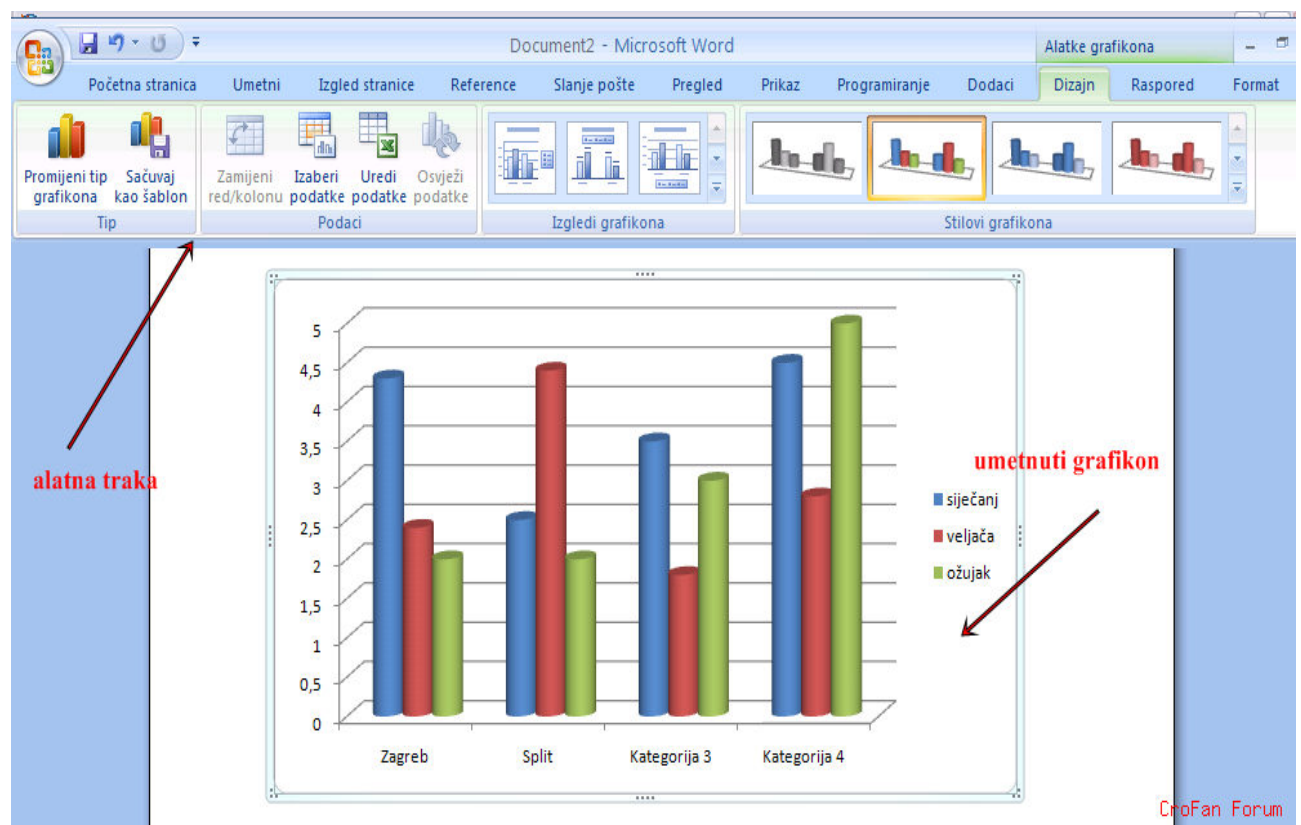
na radnoj površini se u desnom dijelu prikazuje Excelov prozor s prikazanom tablicom s uzorcima unesenih podataka - tu ćete unijeti željene podatke, a u isto vrijeme će se oblik grafikona mijenjati.

kada ste završili s unosom podataka, spremite excelovu knjigu (gumb Office, spremi kao)

i u wordovom dokumentu će ostati umetnuti grafikon koji dodatno možete uređivati pomoću alata iz prikazane alatne trake.

PRAKTIKUM

1. Otvori dokument **Hrvatski dvorci.docx** koji se nalazi u ovoj mapi.
2. Pozicioniraj se na kraj dokumenta te umetni grafikon koji će prikazivati podatke koji se nalaze u **Tabeli 1**. Za grafikon primijeni sljedeća svojstva:
 - a) stil grafikona: **grupirani stupac**
 - b) imena obitelji unesi u prvi stupac, a stoljeće u drugi (ostatak izbriši) te kreiraj grafikon
 - c) uredi grafikon tako da se ne prikazuje naslov grafikona
 - d) uključi **oznake podataka-sredina**
 - e) uredi dizajn tako da za stil grafikona odabereš **Stil 48**.
3. Spremi promjene.

Hrvatski dvorci

Gradnja utvrda, odnosno utvrdjenih gradova na prostoru Hrvatskog zagorja započela je u kasnom srednjem vijeku, osobito u razdoblju od XII. do XVI. st. Tak su neki do danas očuvani u cijelosti, a mnogi su u ruševinama. Tijekom XV. i XVI. st. intenzivnije počinje gradnja burgova, zamaka i kaštela, i to zbog turske opasnosti. Razdoblje baroka (XVII. i XVIII. st.) u Hrvatskom je zagorju bilo obilježeno gradnjom dvoraca, ljetnikovaca i kurija. Ta je tradicija nastavljena tijekom XIX. st., a krajem stoljeća je i završena. Mnogi su dvorci Hrvatskog zagorja nastali pregrađivanjem već postojećih utvrdjenih stambenih objekata i srednjovjekovnih burgova (Štrbince, Veliki Tabor, Bisag, Mirkovac i dr.). Neki su pak dvorci, poput Novih Dvora u Klanjcu i **Klenovnika** nedaleko Ivanca, sagrađeni u ravninama, nakon što su feudali napustili svoje burgove na povišenim brežuljcima. Najveći broj zagorskih dvoraca datira upravo iz razdoblja XVII. i XVIII. stoljeća, a građeni su pod neposrednim utjecajem srednjoeuropske, austrijske građiteljske škole.

Legenda

Uz svaki dvorac veže i poneka legenda (ili više njih).

Ni uz jedan dvorac u Hrvatskom zagorju nije vezano toliko priča i legenda kao uz dvorac u Velikom Taboru. Već sam pogled na njega budi maštu kao u dječjoj priči. Stoljećima je stara priča o Veroniki Desjiničkoj koja je zavidana u stijenu iznad vileškog salona, između peterokutne kule i ulaza. Od nekoliko verzija najčistija je ona priča prema kojoj je mladi grof Fridrih Celjski zbog lijepe Veronike dao ubiti svoju ženu Elizabetu, jedinicu kćerku kneza Stjepana I. Frankopana. Saznavši to, Fridrihove otac knez Herman Celjski dao je udaviti Veroniku koja je potom zazidana u gradu. Još je jedna priča o Veroniki Desjiničkoj, ali ovaj put kao o čarobnici koja je spasila **Taborgrad** od Turaka. Provalivši kroz obrambeni zid, Turci su došli do izlaza samoga grada. Veronika je na prozoru rezala slamu na sitne komadiće. Kad su se Turci približili, protula je na njih izrežanu slamu koja se pretvorila u jato stršljenova i tako otjerala Turke. Zabilježimo još jednu pričuprije negoli se zaboravi. Koji put je priča, ali često i istina, da su zagorski dvorci podzemnim hodnicima bili povezani s najbližom vodenom površinom. Dugo godina nije se znalo gdje je tunel u Velikom Taboru. Problem je riješila guska koja je pala u bunar u dvorištu dvorca kada su u Velikom Taboru živjela optiče. Iz bunara guska je pronatila tunel koji je vodio do potoka u selu **Košćak**. Gora. Djeca i danas traže izlaz kraj potoka, ali se on opet izgubio, vjerojatno do neke nove guske.

Dvorac **Bežanec** iz 17. stoljeća, smješten u pitoresknom zagorskom krajoliku, u romantičnom selu Valentinovo, skriva zanimljivu legendu. Svojevoljna barunica Josipa **Ottentfels** živjela je u Bežancu od 1842. do svoje smrti 1885. Za njezina boravka u Bežancu, dvorac se neprestano popravljao i dograđivao, a škole su desetljećima bile namješane, sve to zbog strahne kletve. Barunica je zbog svoje prikovne naravi jednom prilikom na sebe navukla kletvu. Na proputovanju iz Carigrada, Ciganka ju je prokerala: "Onoga trena, kada prestaneš graditi i kad sve škole nestanu, dovršeni dvorac značit će i kraj tvoj životnog puta..." Godine 1842. iz Carigrada su stigli sanduci i pokućstvom i sagovima, no prekasno - barunica ih za života nije stigla otvoriti.

OBITELJ	STOLJECE
Obitelj Kegljević	14
Obitelj Oršić	15
Obitelj Hellenbach	16
Obitelj Čukulin	16
Obitelj Domjanić	16
Obitelj Ottentfels	17

Tabela 1

Obitelj	Stoljeće
Kegljević	14
Oršić	15
Hellenbach	16
Čukulin	16
Domjanić	16
Ottentfels	17